

ЕРНЕСТ ГЕМІНГВЕЙ

По кому подзвін

З англійської переклав
Андрій Савенець

Львів
Видавництво Старого Лева
2018

УДК 821.111(73)-3
Г33

Copyright © Hemingway Foreign Rights Trust

Марті Гелгорн

© Ернест Гемінгвей, текст, 1940
© Андрій Савенець, переклад, 2018
© Оксана Йориш, обкладинка, 2018
© Назар Гайдучик, дизайн серії, 2018
© Видавництво Старого Лева ©
українське видання, 2018

ISBN 978-617-679-509-4

Усі права застережено

Ніхто з нас не острів, цілковито сам по собі; кожен — частка континенту, частина суші; якщо море змиє грудку землі, Європа поменшає так само, як тоді, коли б воно змило мис, маєток друзів твоїх або твій власний; смерть кожної людини уймає мене, бо я належу до всього людства; отож ніколи не посилай запитати, по кому подзвін — він по тобі. ДЖОН ДОНН

РОЗДІЛ ПЕРШИЙ

Він простягнувся на рудому від глиці лісовому килимі, оперши підборіддя на зігнуті руки, а ген угорі, у верхів'ях сосон, гуляв вітер. Там, де він лежав, схил гори був пологим, але нижче крутішав, так що йому було видно темну смужку асфальтівки, що вилася через перевал.

Уздовж дороги біг потічок, а далеко на перевалі над потічком він розгледів тартак і водоспад греблі, весь білий у променях літнього сонця.

— Цей той самий тартак? — запитав він.

— Так.

— Я його не пригадую.

— Його поставили вже після того, як ти тут був. Старий тартак далі — аж внизу за перевалом.

Він розгорнув на землі фотокопію штабної карти й узявся уважно її розглядати.

Старий зазирав йому через плече. Був це низький і кремезний літній чоловік у чорній селянській сорочці й сірих цупких штанах, взутий у тапці на мотузяній підшві. Він засапався від сходження під гору й поклав руку на один із двох принесених ними тяжких наплічників.

— Тоді моста звідси не видно.

— Ні, — підтвердив старий. — Це полого частина перевалу, тут потічок спокійний. Нижче, де дороги вже не видно між деревами, починається різкий спуск і крута ущелина...

— Пам'ятаю.

— Через неї й перекинутий міст.

— А де їхні пости?

— Один он на тому тартаку.

Зайнятий вивченням місцевості молодий чоловік вийняв бінокль із кишені вибляклої фланелевої сорочки кольору хакі, протер лінзи хустинкою й покрутив коліщатка, аж раптом перед очима чітко вималювалися дощаті стіни тартака й дерев'яна лавка біля дверей, велика купа тирси за відкритим навісом, де стояла циркулярка, і фрагмент лотоків, якими спускали колоди, на схилі по той бік потічка. Потічок у біноклі виглядав прозорим і гладким, а під гребенем води, що спадала з греблі, розсіювався на вітрі водяний пил.

— Там нема вартових.

— З комина йде дим, — відповів старий. — І одяг сушиться на мотузці.

— Я бачу, але нікого з вартових не видно.

— Може, в тіні сидить, — пояснив старий. — Зараз тут припікає. Він може сидіти в тіні з того боку, якого звідси не видно.

— Може, й так. А де наступний пост?

— Нижче за мостом. У хаті дорожнього майстра на п'ятому кілометрі від гребеня перевалу.

— Скільки там їх? — він вказав на тартак.

— Може, з четверо, та ще капрал.

— А внизу?

— Більше. Я розвідаю.

— А біля мосту?

— Завжди двоє. По одному з кожного боку.

— Нам треба буде трохи людей, — сказав молодший. — Скільки людей ти можеш зібрати?

— Зберу стільки, скільки скажеш, — відповів старий. — Тепер тут у горах людей чимало.

— Скільки?

— Більше сотні буде. Але вони поділені на малі загони. Скільки тобі треба?

— Скажу, коли роздивимося міст.

— Хочеш зараз його обдивитися?

— Ні. Зараз я хочу піти туди, де ми зможемо переховати вибухівку, поки не прийде пора. Їй потрібне дуже надійне місце, якщо можна, не далі ніж за півгодини ходи від мосту.

— Це просто, — промовив старий. — Звідтіля, куди ми йдемо, до мосту весь час униз по схилу. Але щоб туди дійти, тепер нам треба трохи подертися вгору. Ти голодний?

— Так, — відповів молодий. — Але поїмо пізніше. Як тебе звати? Я забувся. — Те, що він забувся, здалося йому лихим знаком.

— Ансельмо, — відказав старий. — Я звусь Ансельмо, і родом я з Барко-де-Авілі. Давай підсоблю тобі з мішком.

Молодий чоловік, високий і худорлявий, з вигорілим на сонці світлим волоссям і обвітреним засмаглим обличчям, одягнутий у вибляклу фланелеву сорочку й селянські штани та взутий у тапці на мотузяній підошві, схилився, просунув руку в шкіряну лямку й завдав важкий наплічник собі на плечі. Тоді одягнув другу лямку й розподілив вагу наплічника на спині. Сорочка на спині під наплічником досі не просохла.

— Я вже впорався, — сказав він. — Кудюю підемо?

— Під гору, — відповів Ансельмо.

Зігнувшись під тягарем наплічників, обливаючись потом, вони розмірено піднімалися вгору сосновим лісом, що вкривав схил гори. Молодий не міг розгледіти жодної стежки, але вони